

Redaktör: F. WALD. LÖNNBECK.

EKENÄS

FREDAGEN DEN 30 JULI.

Prenumerationspris:

I Ekenäs för helt år 4 mk, för halft år 2 mk och för kvart år 1 mk. För hemäbring inom staden erlägges 25 penni för kvartalet.

I landsorten tillkommer postarvode 1: 39 för helt, 0: 74 för halft och 0: 42 för kvart år.

I Ryssland 3 rubel 50 kop. pr år. Frimärken emottagas i likvid.

Tidningen utkommer i Ekenäs hvarje helgfri tisdag och fredag.

Prenumeration å tidningen sker å Tryckerikontoret, hvarest äfven annonser emottagas. — Lösnummer 10 penni.

Annonsspris:

15 penni för petirad å bladets första sida och 10 penni å sista sidan. Annonser om förlofvade, vigde och födde samt dödsannonser betalas efter utrymmet å 15 penni pr petit rad. Yrkesannonser 6 mark pr år och rad. Bytesannonser förmedlas med andra tidningar. Åt större annonsörer beviljas rabatt, efter öfverenskommelse. — Annonserna böra inlemnas till tryckeriet senast kl. 5 e. m. dagen före tidningens utgifvande.

Tryckeriets kontor hålles öppet för allmänheten alla helgfria dagar från kl. 7 f. m. till kl. 1 e. m. samt från kl. 3 till kl. 7 e. m.

Veckolista.

I Stadskyrkan: Söndagen den 25 juli högmessa kl. 10 f. m. af kyrkoherden J. A. Eneback.

I Metodistkyrkan predikas: Söndagen den 1 Aug. kl. 12 f. m. och kl. 5 e. m. i Hagen om vädret är vackert, annars i kyrkan, och onsdag kl. 8 e. m. af pastor H. Rabe.

Mottagningstid å pastorskansliet under juli och augusti månader: söcknedagar kl. 8—10 f. m.

Stadsfullmäktige, sammanträda, då ärendena påkalla.

Drätselkammaren sammanträder första helgfria måndag i hvarje månad.

Drätselkammarkontoret hålles öppet i rådhuset hvarje onsdag och lördag från kl. 4—6 e. m.

Stadsläkaren, doktor Carl Höijer träffas säkrast k. 1/2 10—11 f. m. och 5—6 e. m.

Provincialläkaren, doktor Otto Stenbäck träffas söcknedagar kl. 9—11 f. m. och 5—6 e. m. Sön- och helgdagar: kl. 9—10 f. m.

Lämedjurläkaren, Fil. mag. Aug. Sarén, träffas säkrast hvarje helgfri dag kl. 9—12 f. m.

Jernvägsstationens expedition hålles öppen söcknedagar kl. 7—1/2 12 f. m. och kl. 1—6 e. m. under tiden från den 1 april till den 1 oktober samt kl. 8—11,30 f. m. och 1—5 e. m. från den 1 oktober till den 1 april. Sön- och helgdagar hålles expeditionen öppen kl. 8—9 f. m. förutom Juldagen, Nyårsdagen, Långfredagen, Påskdagen, Kristihimmelsfärdsdag och Pingstdagen, då ingen expedition eger rum.

Postkontoret öppet söcknedagar från kl. 9 f. m. — 1 e. m. och från kl. 4—6 e. m. Sön- och helgdagar från kl. 12—1 e. m. och 4—5 e. m. Frimärken tillhandahålles allmänheten i »Ekenäs Pappershandel» och i Bokhandeln.

Postlådorna tömmas: vid bryggeriet kl. 12,30 och 3 e. m. Vid postkontoret kl. 12,40 och 3,10 e. m. Vid Lönnbecks stenhus vid torget kl. 12,45 och 3,15 e. m. Vid stationsvägen kl. 12,50 och 3,20 e. m. Vid stationen 10 minuter före tågens afgång.

Post afgår med hvarje bantåg samt direkte till Tenala, Bjerno Kimito och Åbo hvarje måndag, torsdag och lördag, kl. 5 e. m. samt till Snappertuna hvarje tisdag, torsdag och lördag kl. 4 e. m.

Bantågen. Passageraretåg afgår till Hyvinge kl. 3,44 e. m. och till Hangö kl. 1,7 e. m. Godstågen afgå till Hyvinge kl. 9,27 f. m. samt till Hangö kl. 2,29 e. m.

Tullkammaren och packhuset hållas öppna alla söcknedagar från kl. 9—1 f. m. och 4—6 e. m.

Telegrafstationen i Ekenäs hålles öppen alla dagar ifrån kl. 8 f. m. till kl. 9 e. m.

Telefonstationerna i Ekenäs, Hangö och Billnäs hållas öppna alla dagar från kl. 8 f. m. till 9 e. m.

Sparbanken öppen hvarje lördag kl. 6 till 8 e. m.

Föreningsbanken öppen alla helgfria dagar från kl. 12—1/2 på dagen.

Läsesalen hålles öppen hvardagar från 9 f. m. till 9 e. m. och söndagar från 2—9 e. m.

Kurser.

Finlands Bank den 29 Juli 1897.

	Frs.kurs.	Ink.kurs.
	Fmk.	Fmk.
St Petersburg	k. s. 267: 50	265: 50
Stockholm	k. s. 139: —	138: 50
London	k. s. 25: 23	25: 11
	90 dd. 25: 13	25: 01
Berlin	k. s. 123: 70	123: —
	90 dd. 123: 10	122: 40

— Ryska kursen är i dag

267:50—265:50

Yrkesannonser.

Försäkringsaktiebolaget Kaleva meddelar **lif- och utstyrsselförsäkringar** samt **lifräntor** genom **F. W. Lönnbeck, Ekenäs.**

FENNIA Brandförsäkrings Aktiebolag. Agent i Ekenäs: **Mikael Lindén.** Adress: Föreningsbanken. Träffas kl. 12—1/2 2 på dagen. Telefon N:o 10.

Städernas Brandstodsbolag för lösegendom.

Agent **Aug. Sarén.**

Brandförsäkrings Aktiebolaget Pohjola emottager försäkringar till billiga premier genom **J. R. Petander.**

Olycksfallförsäkrings Aktiebolaget Kullervo emottager försäkringar till billiga premier genom **J. R. Petander.**

Suomi, Lifförsäkringsaktiebolag i Helsingfors. Agent i Ekenäs: **Alb. Wialén, i Kimito: O. W. Eriksson.**

Död:

Tillkännagifves
att
min kära maka

Hedvig Ulrika

född Sundström

efter ett långvarigt lidande fridfullt afsomnade den 27 Juli 1897 i en ålder af 77 år 25 dagar, sörjd och saknad af mig, barn, svärson, svärdotter, syster, släkt och vänner.

Reinhold Lindblad.

Predikan

i Allianshuset i afton kl. 8 af

K. A. Lundqvist.

Missionstältet.

Föredrag **kl. 8 i afton** (fredag 30 juli) öfver ämnet: Tecken i sol, måne o. stjärnor, förbådande Kristi ankomst och världens ände.

Lördagen den 31 juli kl. 8 e. m. Ämne: Kristus kommer; på hvilket sätt och för hvilket ändamål.

Söndagen den 1 aug. kl. 3 e. m. Ämne: Det 1,000 åriga riket. Kl. 7 e. m. Ämne: Uppb. 14: 7. Stunden för hans dom är kommen.

Måndagen den 2 aug. kl. 8 e. m. Ämne: Israel och dess insamlade till sitt land.

F. R. Öberg.**H. F. B. K.**

firar sin

17:de

Årsfest

å kårens festplan

invid Badhusparken

Söndagen den 1 Augusti.

Närmare framdeles.

Festbestyrelsen.

(Hö 2 ggr. 1 s. 20 r.)

Obs! Arbetare Obs!

50 st.

grundarbetare

och

stenarbetare

antages genast vid **Lignells nybyggnad Strandgatan N:o 11 i Hangö. Något senare erhålla ett större antal**

murare

arbete å samma plats.

Hangö den 27 Juli 1897.

Martin Lignell.

Ekenäs den 30 Juli.

Korrespondens.

Tenala den 29 juli.

Den torra och warma wäderlefen har möjliggjort rågsförden redan under juli månad. Jå torde de lägenheter wara, som ej hafwa skylarna på återn redan före skördemånadens början. Att äfwen affastningen blir öfwer medelmåttan, delwis riklig, anses wara gifwet.

Den nya folkskolan i Lappvik, som påbörjades under wårwintern nalkas snart sin fullbordan. Endast inredningen d. w. s. golf och fenster återstå ännu. Skolbyggnaden ter sig helt inponerande på den jemna planen emella Lappvik station och Lappvik by invid allmänna landsvägen till Hangö. Märk för skolans behof har blifwit skänkt af Lägenhetsinnehafwaren och gästgifwaren **Karl Tennberg**, som bewisat sitt intresse för ortens andliga behof. Gåfwan är så mycket dyrbarare som marken på denna trakt har ett ganska högt wärde. Sjelfwa skolfuset åter är till största delen en skänkt af fågegaren **Hug Dahlberg**, ett wackert bewis på herrskapet **Dahlbergs** deltagande för fina arbetares bästa. Lappvik skoldistrikt innefattar icke blott Lappvik by med statitionen och den i amerikansk stil bebyggda hamnen utan äfwen Skogby bruk med underlydande mindre lägenheter och Skogby ångsåg. Att detta widtomfattande distrikt i en snar framtid hyser flere barn än Lappviks folkskola kan inrymma, har man förutsett. Bergsrådet **Alb. v. Julin** har redan för flere år sedan för Fiskars aktiebolags räkning placerat en summa, afsedd för Skogby bruks blifwande skola. När behofwet framdeles påfallar finnes denna fond att tillgå för det afsedda ändamålet.

Såsom bewis på, att Tenala följder med sin tid kan omnämnas, att här finnes ett kommissionskontor för tjenstehjous placering. Detta lemnar wisserligen intet öfrigt i fråga om afurates, men som dess verksamhet är baserad på möjligast största winstgifwande omsättning, wore en konkurens på detta område högeligen af nöden. De som behöfwa tjenare borde äfwen få några garantier för att de sålunda förwärfwade subjekten färfildt de qwinliga, funna kwarstå i sin tjenst åt-

minstone halfta året. Med de stegrade pretensioner tjenarena nu för tiden hafva, wore det dock önskligt, att arbetsgifware ej blefve tvungna att för naturnödvändighetens lag aflägsna sina tjenare inom möjligast korta tid, sedan de inhöstat mer än nog af årslönen. Viljan och förmågan att fullgöra åtagna förbindelser kommer först i andra rummet. Vefve konkurrensen och måtte någon Stina snart komma att dela wäldet med Ewina.

M. N.

Notiser.

— **Egendomsföp.** Horskäck egendom i Snappertuna har för 63 tusen mark jämte inventarier och gröda inköpts af fabrikanten W. Klärich från Helsingfors, hwilken för 30 tusen mark afwen tillhandlat sig Grop hemman i nämnda socken.

— **Ryska marin.** Fyra torpedo-båtar ankommo natten mot i går östwart ifrån till Twärminne.

— **Hästö-Busö kappseglingen.** Ångarene Hebe och Nyttad föra lustfarare till och från Hästö-Busö om söndag. Priset för resa fram och åter är endast 2 mark.

— **Straffwärdt ofhyne.** Uppmanade att för djurplågeri af barn, wända ofs till föräldrar och målsmän, warnande dem ett hålla noggrann tillsyn öfwer de ungas ofta hjertlösa förfarande, hafva wi att konstatera ett bewis på huru man, genom att lemna, de så kallade salongsgewären i barns ägo, sjelf blir medansvarig till grymhet och lidande. Så sköts häromdagen af en gosse en kattunge blind och lefde, hopkrupen af fruktan och smärta en hel wecka, utan tillgång till watten eller föda under ett lidergolf. — Wilba dufwor, hwaraf staden äger ett stort antal, äro afwen utfatta för att än skjutas halfdöda, lemnade

att plågas tills död följer eller och sammansnöras deras fötter, så de blott med swårighet förmå röra sig. Östa stenas afwen mindre hundar, som ej kunna förswara sig. Med ett ord, djurplågeriet är en sak som å wår ort till stor ledsnad, förekommer i många former. De hjerstan som i barnåren få wänja sig wid grymhet och förstöringsluster, skola som fullt fostrade afwen beherrskas af dåliga instinkter.

Wi anse ofs så mycket hellre böra uttala en allwarfam warning mot dessa yttringar af rätt ofhyne som ett oförsiktigt handhafwande af ett salongsgewär härom året sände en kula in uti ett boningsrum, tätt förbi en person som för tillfället besan sig derinne, samt afwen stadens polisordningen uttryckligen förbjuder någon att „i oträngdt mål eller af ofhyne eller öfwerdåd inom staden aflossa skjutgewär,“ (§ 40).

— **Ejderfullar.** I yttre hafsbandet mellan Gästans och Busö Espfär är man i sommar i tillfälle att se ganfka talrik af ejderfullar. Det synes således som att skärgårdsallmogen werkligen börjat litet mer än tillförene skryda ifrågawarande fågel om wåren, afwen som dess bo.

Behofwet af att fridlysningstiden för sjöfågeln utsträcket till den 1:a augusti framgår afwen i år synnerligen tydligt, ty oaktadt den särdeles wackra, warma wäderleken under maj månad bordt förorsaka att sjöfågelfullarna i år woro tidigare än under senare och kallare wårar, äro ungarne i flere ejderfullar ännu öfwerhufwudtaget tämmeligen små. Endast få enstaka fullar äro flygfärdiga.

— **Öfwerförda får å järnvägen.** Då det s. k. smörtåget som natten mot senaste fredag nedgick till Hangö, passerade Lefswalls by befanns en fårskock på banan. I anledning häraf blefwo 6 får öfwerförda af hwilka en del döddes genast, andra så swårt skadades att de genast måste aflifwas.

— **Fotografiatelieren å gårdsäg.** R. Lindblads gård wid Skärgatan, rifwes i dessa dagar.

— **Omkommen älg.** I går rapporterades det från Twärminne till häradets t. f. kronofogde att samma dag på morgonen en älgoge observerats simmande mot den s. k. krockudden hwarest den ernade gå i land, men emedan å stranden och botten inwid är öfwerfullt med stora stenar slapp ej djuret i land utan arbetade derstädes förtwifladt. Twänne fiskare, Degerholm och Damén, som åsågo händelsen och märkte att djuret blef lifsom utmattadt, rodde då till det, samma och bogserade det till sådan plats hwarest det kunde landa. Med människens tillhjälp kommet i land lade älgan likwäl sig ner och dog. Fiskarene ifråga autogo att djuret dog af utmattning. Antagligen war det sjukt och detta förorsakade dess död.

— **Stort hönsägg.** Ett hönsägg wägende 102 gram samt mätande i längd 73 millim, i bredd 50 millim, och i omfrets å bredden 155 millim, har föremwats red. Ägget innehöll 2 gulor.

— **Sjowattnets temperatur** war i går wid badhusen + 20 gr. C:s.

— **Från pastorskansliet den 12--25 juli 1897.**

Förelyste till äktenskap. Dreng. Aug. Arwid, Jagerström och jungfru Hilma Gustawa Lindberg, båda fr. Grefö.

Wigde. Den 18 juli: bokbind. Mikael Rittmanen och timmermd:n Hilma Josefina Söderlund.

Födde. I landsf.: d. 4 juli en dotter åt landb. Gust. M. Sjöberg fr. Gfö.

Döde. I landsf.: d. 28 juli enkan Augusta Lindgrens barn, Gustaf Albert, från Hermansö, 7 månader; d. 19 juli sjöm. Aug. Wilh. Sjölands barn, Albert Wilhelm, från Kopparö, 3 månader.

Inflyttade. Till stadsf.: extra tullwaktm. R. J. Wikström m. fam. fr. Bromarf; smeden Erik Wilh. Badman fr. Helsingfors.

Till landsf.: torp:h:n Maria Berg från Tenala.

Utflyttade. Fr. stadsf.: guldbmedslä. L. Wilh. Lindblad t. D:sors; sjömerst. Hilma Roshjörum t. Urdiala.

Fr. landsf.: wegelkarl. S. E. Lind m. fam. t. Hangö.

— **Finlands andra segelfarthyg af stål.** I lördags afreste till England kaptenen och blifwande besättningen på det af hr Wirffi i Wi-

borg nyhigen i London inköpta stålbarfskeppet „Chilena“ för att därstädes taga del samma i besittning. Kapten blir hr Ronni samt första styrman hr O. Sjöman. Plats finnes för sex elewer, men de äro alla redan besatta genom förmedling af föreståndaren för sjömanshemmet i Helsingfors hr F. Strandström. — O. F.

— **Dessa en lotsbragd.** Såsom i tidningarna redan meddelats förnade Göteborgsångaren Ocean, kapten O. E. Lindblom, wid utgående från Klamilawiken i Wederlay socken öster om Kuissaaari sund, på grund midt emellan en nord- och östprick. Farthget gick då under ledning af äldre lotsen Elias Sipari.

Efter grundstötningen wifade sig genast betydande läcka i farthget, hwarför farthget så snart lägligt war förankrades.

Under det anstalter till farthgets länsande widtogos, förmärktes lotsäld.rman Römpötti segla förbi i en jakt, hwarpå han tillkallades medels hisfande af lotsflagga och hwifslande i ångpipan. Efter det han infunnit sig ombord, klarstälde kapten Lindblom för honom förhållandena samt bad honom, som war kunnig i svenska språket, då lotsen Sipari däremot war mättig endast finska och efter grundstötning wifad sig något konsternerad, stanna ombord för att leda farthget vidare och i fall af behof anwisa lämpligt ställe för att fätta farthget på strand, enär, oaktadt pumpningen, wattenet i farthget tilltog alltmer.

Ankaret lättades så åter och kurs fattes för Kuorsalö. Farthget hade ej lång stund warit åter i gång, innan kapten L. till sin förtwiflan förmärkte att Römpötti affeglat med sin jakt. Med upprepade hwifslingar i ångpipan sökte han då återkalla honom, men förgäfwes. Römpötti hade en wida wiktigare mission att fylla. Han hastade till närmaste ort, därifrån han kunde sända bud till bärgningsbolagen. Ty den, som först sänder bud till dem, får en betydande andel af bärgarlönen.

Reflexionerna här göra sig själfwa.

Ensam.

Utkast af

B. Lindman.

De fista hälsningarna hade wäxlots, ångbåten hade redan satt ut. Propellern arbetade ihärdigt i det brungula wattenet i stadens hamn, stänkande fraggan högt upp mot ångarens glatta sidor. Ännu en swängning och kaptenen kommanderade: „fullt framåt!“

Som en lång swart linje tecknade sig kologsen där den stäfwade af mot det i höstdunklet insvepta hafwet. Ett regn af gnistor, som på ena sidan om farthget upplyste de oroliga böljorna, gaf bilden af ett fyrwerkeri, ett guldbregn i stort, och lanternorna på hwardera sidan — den gröna och den röda — hwifskade om hopp och kärlek, till de saknande wän-
nerna på stranden.

Hopp och kärlek!

Ja, när har wäl en ångare satt

ut från land utan att dessa två ytt-ringar af mänsklig swaghet eller mänsklig styrka — huru du will det — kräft ut sin rätt?

På det af gnistregnet klart upplysta däckett satt en ung kwinna insvept i en brunröd plaid och blickade med saknad hän mot den strand hon nyss lämnat. Hennes tankar ilade bort till en liten undandold wrå af den bullrande staden, en wrå, dit flården och willfarelserna ej nått, där flit, trohet och kärlek redt sig bo — men där liemannen gläntat på dörrren, gjort en första ogästvänlig påhälsning och ristat öfwer ingången sitt: „Här skall jag en gång segra“.

Hennes hy war blek, hennes ögon saknade den glans, som vittnar om ungdomshälsa, och den täta andhämtningen skwallrade om en obotlig sjukdom.

Men på den kaj hon nyss lämnat stod en kraftfull ung man och drömde framtidsdrömmar om ljus, hälsa och lycka. Den skicklige läkaren på andra sidan hafwet skulle nog ingjuta nytt lif i det fära barnet; hon som war hans alt, som ensam kunde lämna honom tröst i lifwet och ba-

na wäg för solen till hans lilla, enkla hem, skulle efter en tid full af längtan med rosor på kinderna åter träda in där för att taga i tu med de plikter, som blifwit henne så kära.

Han följde den mörka kologsens wäg så länge han det kunde. Han såg den stäfsa framåt under fyr-tornets blänkande sken. Han kunde ännu med sikaren för ögat följa dess framfart ett stycke men så hade den nått horisontens rand — en sista skymt af den gröna lanternan — det war hoppets hwifskning till ett godt människobarn — och då fann han sig ensam.

*

Hwita falla flingorna ner. De bilda sitt täcke öfwer gator och esplanader. Skolbarnen ila jublande med skidor och snöskor öfwer det hwita fältet, le, skämta och skalkas. Och rosorna på unga kinder så alt warmare fägring.

Ensam i sitt rum sitter den unge konstnären. Ritstiftet har redan länge legat oanwändt. Brefwet med det swarta sigillet har upptagit hans mesta tid under de senaste tjugufyra

timmarna. Nu är det natt, winternatt med frost, månljus och en klar stjärnhimmel.

— Döb! — Se där det enda ord som leker på hans läppar. Det framtränger wäl dämpadt men dock kraftigt nog för att skänka den dystra taflan en än skarpare prägel.

„Med Express anländer lifet till Hangö om måndag. — — — — Och hennes kwarlätenskap har jag omsorgsfullt stufwat in. Ej den minsta klut är kwarglömd“ — skref den wänliga systern, som skänkt den döda den fista wården.

Han för handen öfwer pannan, där fallswetten bildat några snart utfinade pärlor. Så utbrister han för sig själf:

„Du som war mitt alt, mitt hopp, min lycka, hwi du flydde som ett rö för vinden? Rosen, nyss så röd på wäna kinden, war det blott ett barn af bistra nordan, som kan wäcka lif och det — dock snart förgätet — för att kräfsa hämd helt oförmätet!“

Att faken, bekantgjord, skall leda till en sträng undersökning från lotsmärkets sida betwifla vi ej, säger N. N.

— **Warning för finska skepps- befallhafware.** Under innevarande sommar kom till en hamnstad i Skottland en finsk brigg för att intaga stenkolast. Kaptenen på briggen, som hvarken af mälare eller å ryfka konsulatet blef underrättad om, att ryfka fartyg nu mera äro underkastade samma lastningsregler som de engelska, lastade sitt medelmaximum efter gammal wona och efter hwad han wiste fartyget kunde tåla samt både af rederi, assuradörer m. fl. tidigare godkänts.

Briggen låg färdig till affegling, då dit kom en tjänsteman från „Boar- ding trade“, som förklarade att fartyget ej finge gå ut emedan det war för djupt lastadt. Han sade vidare att det hade varit ryfka konsulatets skyldighet att upplysa befallhafwaren om, att ryfka fartyg nu mera äro underkastade samma lastningsregler som de engelska samt till hwilket djup ett fartyg nu mera får lasta enligt registrerings certifikatets innehåll.

Följden af det opåräknade affeglingsförbudet blef att briggens befallhafware nödgades aflossa en del af lasten. Det kostade honom pr ton omkring 10 mark, för hwilken extra utgift han har ingen utsikt att på något håll få ersättning, allra minst från det håll, där felet står att sökas — hos konsulatet.

Man måste förwäna sig öfwer att man på ett ryfkt konsulat i utländsk hamn, som besökes af finska fartyg, ej upplyses om ny tillkomna sjöfarten rörande reglementen och förordningar. Konsulaten äro ju dock till för att i främmande land lämna landsmän alla behöfliga råd och upplysningar. Det är skäl för befallhafwarena på våra det britiska rikets hamnar besökande fartyg att se upp rörande denna nya engelska förordning angående fartygs lastning, desto mera skäl som man ej på de ryfka konsulaten synes följa med sjöfartslagstiftningen eller beakta de under ryfkt flagga gående fartygens intresse. — S. F.

— **Olyckshändelse.** Då kurrir- get från St Petersburg till Helsingfors kl. omkring half 12 natten mot senaste måndag passerade Udelnaja station tilldrog sig en hemsk olyckshändelse. En ryfkt arbetare, som wid stationen inväntade tågets ankomst, antagligen för att uppstiga på detsamma, hade trängt sig för långt fram på perrongen, hvaraf följden blef att han genom att tåget stötte till en korg, som han bar på armen, förlorade balansen och föll under detsamma, därwid hans hufvud form- ligen affärs från bälten. Då den hemiska synen togs i betraktande af passagerarna, skola flere fruntimmer fallit i wanmakt. Den öfverförde war bonden Petter Sjäbnikoff. Han befann sig wid tillfället i dryckes- rördt tillstånd.

— **J. Kexholms f. f. gamla fäst- ning** har under pågående restaure- ringsarbete påträffats hittills ofända murar och hwall, af hwilka några ligga så djupt, att hwallfrummens golf nå under Wuoffsens förra wat-

tenyta. Skall nödiga medel kunna erhållas kommer en fullständig ut- gräfnings och restaurering af det upptäckta att förläna det gamla fästet ett ökad intresse. Äfwen på andra ställen inom fästningen gifwa om- ständigheter wid handen att upptäf- ter äfwen där stå att göra.

— **Wägstängning.** Till N. Pr. skrifwes:

Kapten W. Ruth lät för omkring 2 veckor sedan plötsligt, utan före- gående kungörelse och utan guvernö- rens tillstånd, stänga vägen ledande från L. Forsten tillhöriga wattenfåg- fjöderom f. d. Turpa fruktbruk till Kaipias, en väg, som i öfwer 20 år begagnats af alla utan hinder. Den lästa porten gälde uttryckligen Forsten och hans såg. Nu har e- mellertid guvernorämbetet i Wiborg, medels resolution af den 23 d:s, an- modat kronolänsmannen i Sippola att omedelbart öppna vägen och wid förstinstundande ting wäcka åtal emot Ruth. — Guvernorämbetets reso- lution kommer helt säkert att med bifall hjälpas af hela den omkring- liggande näjden.

— **Skräddaremötet och judarna.** Den 6:te frågan på skräddaremötets i Tammerfors program lydde: „Har mosaiska trosbekännarens uppträdande på skräddarehufvuds område wisat sig vara nyttigt eller skadligt för vårt yrke?“ Hr R. Jokela från Helsingfors hade, enligt N. S. referat från mötet, utarbetat ett långt referat i frågan, i hwilket han berättade, huru judarnas lefnadsförhållanden utveck- lat sig hos oss och annanstädes och till hwilka erfarenheter man kommit i de länder, dit judar flyttat och där de begynt bosätta sig. Öfwerallt har deras uppträdande gått ut på att lefwa på andras befostrnad.

Hr Sisto intygade att judefrågan hos oss redan blifwit af så allmänt intresse, att såsom i utlandet, icke blott skräddarena utan äfwen andra lägga märke till den. T. ex. vårt lands skomakare begynna märka att det icke blott är med gamla kläder (och nya) de handla utan äfwen med allehanda föremål och förnöden- heter. För arbetarna medför detta icke stort förfång, ty juden betalar ja litet att en duglig arbetare icke går till honom, utan för yrket i des- helhet. De hämta från utlandet mycken, ofta underhållig wara och skämma ut prisen. Hr Gröhn, Paananen, Prinsfjälä, Honkanen, Alsto m. fl. sade sig ha märkt, huru arliga de äro för andra medborgare och icke blott för yrket. Blott hr Laaksonen från Åbo ansåg saken wara ligkiltig och ofarlig för yrket. Men om judarna äro en fara för landet i des helhet, kunna skrädda- rena icke göra något däråt. Hr Alsto påpekade dock, att skräddarena kunna inwärfka på opinionen, om blott saken bedrifwes förståndigt.

Som mötets beslut framgick att judarnas hittillsvarande wärksamhet har wisat sig wara skadlig, hwar- jämte mötet uttalade önskwärheten af att den icke bewiljades medbor- gerliga rättigheter.

Till Allmänheten.

Härmed har Nyländska afdelningen äran framsöra sin warma tackfägel- se till innehuggare i Ekenäs, Snapper- tuna samt på Jusjarö i anledning af den utmärkte gästfrihet och det tillmötesgående afdelningen rönt wid anordnandet af sommarfesten den 25 och 26 Juli.

I å afdelningens wägnar;
Festkomitén.

Polarexpeditionen.

Nordenskjöld om Andrée.

En korrespondent har besökt prof. Nordenskjöld i Stockholm och sport honom om hans äsikt rörande Andrée- expeditionen. „Nordenskjöld har“, skrifwer korrespondenten, „med de lifligaste sympatier följt alla företags stilda stadier. Man berättar att han med sin ungdomliga entu- siasm varit betänkt på att själf del- taga i färden. Nu har åtminstone hans swärson, löjtnant Swedenborg, varit på Spetsbärgen för att in- träda som suppleant, om någon af de resande skulle ha fått förfall. Det är orätt då man säger att re- san äfwen om den slutar lyckligt, skulle ega ringa wetenskaplig bety- delse. Twärtom: den kommer att inwiga ett alldeles nytt skede i forst- ningshistorien, emedan den skall wärka banbrytande för användnin- gen af ballong. Det skall blifwa lätt att sedan på basen af Andrée's erfarenheter förbättra detta färdeme- del. Nordenskjöld tycktes icke lägga synnerlig wikt på förlusten af släp- linorna; åtminstone betonade han den fördelen däraf, att på grund däraf genast i början stora sträckor kunde tillryggaläggas. Om Andrée kom ner på obebodda områden i Amerika eller Sibirien, så måste man betänka att han är bättre ut- rustad än någon af de infödda jä- gare, som stundom frivilligt genom- ströfwa dessa trakter.

*

Ett nytt uttalande af doktor Nils Ekholm angående huru länge ballon- gen hålles uppe gifwer wid handen att 25 eller 22 dygn kan anses så- som den längsta tid under hwilken „Ornen“ kan hållas swäfwande.

*

Gårdagens hufvudstadstidningar innehålla ett från Amsterdam utgån- get telegram som meddelar att ett hwitt föremål, liknande ballongen, påträffats flytande i Swita hafwet. Denna uppgift att detta skulle wa- rit den förloste ballongen, anses emellertid wara apokryfisk samt i allo osannolik.

Från Skandinavien.

— „Frams“ nästa polarfärd. Nansens utmärkte fartyg „Fram“ kommer att företaga en ny polar- färd under ledning af kapten Sver- drup. Han beger sig i nästa år med fartyget upp för Grönlands västkust, för att möjligen försöka uppnå den nordligaste gränsen af ön. Man han

fringssegla Grönland och komma ned längs östkusten, betraktar han sin uppgift såsom löst. Färden skulle räcka 2 år. Blir han kvar sittande i isen, ämnar han med några be- ledsgare tränga fram så långt norr- ut som möjligt öfwer isen. Han medtager 20 å 30 norska hundar samt ämnar köpa ytterligare 60 af eskimåerna. Såsom känt war huf- wudorsaken till Nansens återwän- dande det för ringa antalet hundar. Sverdrups kamrater från Nansen- expeditionen, Bernsten och Hendriksen, skola medfölja såsom styrmän. För „Frams“ utrustning har stortinget såsom bekant bewiljat 20,000 kr. och de öfriga kostnaderna för expe- ditionen skola bestridas af förmögna privata personer i Norge, främst i Kristiania.

— **Strindberg är ej mer guld- makare.** Till Jämtlandsposten skrif- wes från Lund:

Många historier äro i swang rö- rande August Strindbergs guldmak- terisunderingar. Själf har han ju också i ett par broschyrer afhandlat detta spörsmål och t. o. m. för som- liga uppgifwit ofantligt lättvindiga fått att tillwärfka guld. Dessa gril- ler ha på ett beklagligt sätt inwärf- kat på hans skönliterära produktion, hwilken under de senare åren nästan utsinat. Så mycket mera glädjande kan det då wara att höra, att han nu gifwit alla dessa sterila funde- ringar på baten.

Huru han kommit därhän, är en historia för sig, som förtjänar min- nas.

Strindberg bor f. n. i Lund. En kwall för någon tid sedan war han i sällskap med en lundaredaktör och en yngre filosofie doktor, för att för- drifwa tiden på bästa sätt. Under glam flög tiden snabbt undan, och när det war som roligast, måste de läm- na lokalen.

Hwad återstod att göra? Strind- berg hade trefliga ungarlsrum; man stälde sina steg till hans hydda.

På gården, där han bodde, stodo två stora byttor, eller kanske man borde kalla dem för deglar, hvari hemliga krafter, som alstra guld, ha- de hopkofats och nu utfatts för mä- nens magiska inflytande.

Redaktören och doktorn lyfsnade misstroget till den sällsamma histo- rien om flytet med de båda byttor- nas utflyttande på gården. Den förstnämde gaf till och med ett o- misstänligt uttryck åt den misstak- ning, som han hyste för dessa swal- nade krafter hopkof, men Strind- berg wisade sig, märkwärdigt nog, icke särad därefter, men deltog själf i det uppsluppna skämt, som utan att „ge watten åt hans twarn“ bru- sade fram i den härliga månsfens- natten.

Och hwad hände därpå? Jo, föl- jande morgon wrätte Strindberg ut ur sina rum alla retorter och deglar alla blandningar och elixer samt satte sig att skrifwa en roman, som han lär komma att kalla „Inferno“ d. ä. helwetet.

Detta är den sanna historien om, huru Strindberg räddades undan guldmakeriet.

I. Himberg & C:o.